

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobců: **a) G. A. Q. M.**, nar. X, a **b) nezl. M. A. H. Q.**, nar. X, zastoupeni Mgr. Václavem Klepšem, advokátem se sídlem náměstí Svobody 50, Sušice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2024, č. j. OAM-434/ZA-ZA11-P09-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2025, č. j. 19 Az 22/2024 - 121,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení o kasační stížnosti se pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2025, č. j. 19 Az 22/2024 - 121, a rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2024, č. j. OAM-434/ZA-ZA11-P09-2024.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Napadeným rozhodnutím žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, z důvodu nepřipustnosti podle § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Důvody, které žalobci ve své opakované žádosti uvedli, nejsou podle něj novými skutečnostmi podle § 11a odst. 1 zákona o azylu, neboť je neshledal věrohodnými. Nejistil ani jiné skutečnosti, pro něž by žalobci mohli mít obavy v případě jejich návratu do Venezuely. V rámci řízení o žalobě krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek.

II. Návrh na přiznání odkladného účinku

[2] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci kasační stížnost žalobců (dále jen „stěžovatelé“), kterou se domáhají zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, společně s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelé (matka a její nezletilý syn) odůvodnili tak, že ve Venezuele dochází k represím obyvatelstva, šikaně odpůrců režimu, zatýkání, v zemi je špatná ekonomická a hygienická situace.

[4] Hrozí také rozdělení rodiny stěžovatelů, a tím porušení práv nejen obou stěžovatelů, ale i nezletilé dcery stěžovatelky, která má v současné době postavení žadatelky o mezinárodní ochranu, neboť uplatnila teprve první žádost o mezinárodní ochranu. S ohledem na její věk (X měsíců) by byla fakticky donucena vycestovat dříve, než o její žádosti bude rozhodnuto. Také nezletilý stěžovatel je nízkého věku (X let) a v ČR pobývá již delší dobu, plní zde povinnou školní docházku. Pokud by soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal, byli by stěžovatelé nuceni odstěhovat se do země na pokraji ekonomické krize se značnou mírou kriminality a násilí. Nevyhovění jejich návrhu by tak podle nich nebylo v nejlepším zájmu nezletilých dětí. Stěžovatelka by byla nucena volit mezi tím, zda své děti vezme s sebou do nebezpečné země, nebo je zanechá v České republice.

[5] Žalovaný se ztotožnil s napadeným rozsudkem. Nebylo podle něj prokázáno, že by situace stěžovatelů byla natolik výjimečná oproti ostatním stěžovatelům v obdobném postavení, aby měl být přiznán odkladný účinek. Má za to, že důvody stěžovatelů jsou pouze obecné a neprokazují samy o sobě vznik újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., nepostačí přitom pouhá možnost jejího vzniku. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyhověl.

III. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku

[6] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení důvodů a skutečností přednesených stěžovateli dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s.

[7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[8] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí*; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (usnesení NSS ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 38).

[10] V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovatelům Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Má-li být návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti úspěšný, musí stěžovatel tvrdit a osvědčit reálnou hrozbu intenzivní újmy, kterou by v návaznosti na samotné vycestování utrpěl. Taková újma může mít povahu zásahu do rodinného života stěžovatele (např. dlouhodobé odloučení od blízkých příbuzných), zásahu do ustáleného soukromého života (bude

pokračování

se jednat o plně integrovaného cizince žijícího dlouhodobě na území ČR, kteří již v zemi původu postrádá jakékoliv zázemí), povahu zásadních zdravotních důvodů (např. významné zdravotní obtíže bránící odjezdu či neléčitelné v zemi původu s rizikem progresu) nebo výjimečných ekonomických důvodů (např. ztráta významných ekonomických hodnot v důsledku odjezdu spojená s existenčními obtížemi v zemi původu nebo těžký nedostatek prostředků pro návrat v případě úspěchu kasační stížnosti). Rozhodné okolnosti však musí stěžovatel nejen zcela konkrétně tvrdit, ale také patřičným způsobem doložit (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023 - 57).

[11] Stěžovatelé svou argumentaci ohledně jimi tvrzené hrozící újmy staví na skutečnostech, které vyplývají ze správního a soudního spisu. Nejvyšší správní soud shledal potenciální újmu, která odůvodňuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, v rozporu s nejlepším zájmem nezletilého stěžovatele. Nezletilý stěžovatel pobývá na území České republiky přibližně čtyři roky, což je v jeho věku X let více než třetina jeho života. Bezprostřední výkon rozhodnutí, tedy faktické nucené vycestování do Venezuely, před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti by mu tedy mohl způsobit intenzivní újmu. Přirozeně to pak znamená, že odkladný účinek je třeba přiznat i jeho matce, neboť stěžovatel je nezletilým dítětem. Také stěžovatelce samotné ovšem může vzniknout újma spočívající v možném zásahu do rodinného života, neboť by hrozilo její oddělení od zbytku rodiny – manžela s nezletilou dcerou velmi nízkého věku. Žádná potenciální újma třetích osob naopak nebyla zjištěna ani tvrzena.

[12] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda je splněno i druhé kritérium, tj. zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Odkladný účinek kasační stížnosti neznemožní definitivně výkon správního rozhodnutí, neboť přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti se účinky napadeného rozhodnutí toliko odkládají. Ani žalovaný neshledal v přiznání odkladného účinku rozpor s žádným veřejným zájmem. I toto kritérium je proto splněno.

[13] Nejvyšší správní soud proto dovedl naplnění obou shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto návrhu vyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Je třeba připomenout, že v usnesení ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, č. 786/2006 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[o]dkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo.“ Za dané situace se tedy do rozhodnutí o kasační stížnosti pozastavují účinky nejen napadeného rozsudku krajského soudu, ale i rozhodnutí žalovaného.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. června 2025

Ivo Pospíšil
předseda senátu